

Փոստը 20 ՌԵՔՇԱԲԹԻ ԵՆ ՇԱՐԱԲ օրերը
կը քրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագրին Ե միայն չորս
արծաթ մեծիւ կանխիկ վճարելի, քէ մայրա-
քաղաքիս Ե Խ. Բ. արուարձանաց Ե քէ գա-
ւառաց համար :

Վեց Ե երեք ամսաց համար ալ բաժա-
նորդ կը կոչուուի :

Տեղական Ե գաւառական թղթատարու-
րեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

Հաղը մեկ դրը Ե, Ե կը գտնուի մաս-
նաորայեա Պանձե գարու. — Սոսի. Պողոս
աղայի խանութը :

Ծանուցման տողը 3 դրը Ե մեկ ան-
գամի համար: Աւելի ամսան կըլլայ աւելի ան-
գամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ Ե Ե գիր
ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան
Ե Պօլիս Պալլադ բազար Նաֆիյէ խան վերի
խաղի քիւ 16 :

ADRESSE

H. S. Aladjadjan

Directeur du Journal Armenien POUNTCHE

46 Nafie Han Balouk Bazar Constantinople.

Թիւ 1673

20 ՌԵՔՇԱԲԹԻ

1882 ՄԱՅԻՍ 26

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՍԵՆՏԵՍԻ ԽՆԴԻՐՆ

Ե- կիւրաիւ Ե- Երեւելի օրերն

Երկար ժամանակէ հետէ, բայց
առաւել վեց ամսէ հետէ, Ե ա-
ռաւել քան զառաւել կիւրակէ
օրէն հետէ այս խնդրոյն վրայ
մեծաւ տաղանաւոր կիսովն աղ-
գային երեսփոխանը, վարչու-
թիւն, ժողովրդեան ողջախոհ
մասն Ե լրագրութիւնը: Ս. Պատ-
րիարքը կիւրակէ օրը վերջապէս
չըլլաւ վերադառնալ պատրիար-
քական աթոռն, Ե բնաւ աղղե-
ցութիւն չըրին աղղային երեսփո-
խանութեան թախանձանքն Ե
ամենայն առարկութիւնը ու ա-
ռաջարկութիւնը: Նորին Սըր-
բաղնութիւնը թէպէտ շարաթ
օրը յատկապէս Պատրիարքարանի
դիւանատան անդամներէն մէկն
աղղային լրագրաց զրկելով ծա-
նուցանել տուաւ, թէ ինքը վերջ-
նականապէս հրաժարած ըլլալով
կիւրակէ օր ոչ երեսփոխանութիւ-
նը Ե ոչ ժողովուրդը առ ինքն
չգտն, սակայն դարձեալ բաղմա-
թիւ երեսփոխանը՝ եկեղեցական
Ե աշխարհական, դպրին, Ե յա-
ւալի է որ յետ բազում աշխա-
տութեանց վերադարձան ընդու-
նայն: Նոյն օրը 3—400 հոգի ալ
պօլսեցի Ե դաւառացի, Խառնիւղ
Նորին Սըրբաղնութեան բնակարա-
նը շրջապատեր, Ե իրենց մէջէն
Յ. Չաքրբեան, Մ. Գուլազարդ-
եան Ե Ա. Լուսինեան իբրեւ պատ-
գամաւոր ներկայացեր են, կար-
ծելով թէ համայն աղղին ներ-
կայացուցին եղող աղղային ե-
րեսփոխանութենէն աւելի աղղե-
ցութիւն կրնան ունենալ, Ե կարի
յոյժ ցաւալի է որ ասոնցմէ ո-
մանք դարձեալ նախատանօք վար-
ուեր են երեսփոխանութեան
դէմ, Ե հրաժարականը ետ առ-
նել տալու համար երեսփոխա-
նութեան ամեն ջանքերն կեղծ ու
պատիր համարելով՝ մինչև իսկ
յանդգներ են դրով մը բոլոր ե-
րեսփոխանութեան հրաժարակա-
նը պահանջել:

Աղղ. որովհետև այս անյաջող

հետևանաց վրայ, երեսփոխանը
չէին կրնար անտարբեր նստիլ, Ե
որովհետև հարկ անհրաժեշտ էր
աղաւթ ի ճնշմանէ մասնաւոր խոր-
հրդակցութիւն մը ընել ներկայ
տաղանաւորից վիճակին ելք մը
գտնելու համար, երէկ՝ Նոր-Պէյ-
եան Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկո-
պոսի հրաւիրմամբ ու նախագա-
հութեամբ Ղալաթիա Ատա խանը
մեծ. Առաքել Ալթուն-Տիւրքի է-
ֆէնտիի սենեակը ժողովեցան 60ի
չափ երեսփոխանը, Ե ժամը 6 էն
մինչև 10 ը ցաւով խորհրդակցե-
լով Ս. Պատրիարք Հօր անդառ-
նալի հրաժարման վրայ, որոշե-
ցին վերջին փորձ մ'ալ ընել՝ զնո-
րին Սըրբաղնութիւնն յաթոռ պատ-
րիարքութեան վերադարձնելու
համար, Ե յանձնաժողով մը կազ-
մեցին որ ուղերձ մը խմբագրէ, Ե
բոլոր երեսփոխանաց ստորագրել
տալով՝ մատուցանէ Ս. Պատրի-
արք Հօր: Երեսփոխանը միան-
գամայն խնդրեցին երեսփոխան
լրագրապետներէ, որ ժողովրդեան
ծանուցանեն երեսփոխանութեան
մեծ հոգն ու ջանքն՝ խնդրոյն
կարգադրութեան համար, Ե յոր-
դորեն չանաւ չարամիտ գրգռու-
թեանց ու հրապուրանաց: Եւ ո-
րովհետև վարչական խորհրդա-
կանը վերստին հրաժեշտ կուտա-
յին, խնդրեցին որ շարունակեն
իրենց պաշտօնը, Ե աղղն անիշ-
խանութեան չմտնեն՝ հրաժա-
րելով իրենք ալ:

Այս ծանօթութիւններն տա-
լէն յետոյ, պարտ կ'մնայ մեզ ինչ-
պէս ամեն այսպիսի ծանրակշիռ
խնդրոց ժամանակ նոյնպէս Ե այ-
ժըմ ըստ մեր սովորութեան յոր-
դոր կարգաւ միամիտ ժողովրդ-
դեան, որ չարագրգիռ՝ չահադէտ
ու սինքրոր անձանց անսալով ի
զուր չյուզուին, չափազանցու-
թեանց չըլմեն, Ե արդէն մեծա-
պէս վնասեալ աղղին վրայ վնա-
սուց նորանոր հարուածներ հրա-
ւիրելու անդիշտան: Մեր շաբաթ
օրը դիտել տուինք, թէ երեսփո-
խանի մը դէմ անարդանք՝ ամ-
բողջ երեսփոխանութեան կվերա-
բերի. վարչական խորհրդակցանի
մը դէմ՝ նախատինք՝ ամբողջ վար-

չութեան կվերաբերի: Նոյնը կը
կրկնեմք այս առթիւ ալ, Ե կա-
ղաչեմք, որ ամեն Հայ լրջաբար
խորհի թէ ինչ վիճակի մէջ եմք,
Ե որչափ հանդարտութեամբ ու
չըջահայեցութեամբ վարուիլ ար-
ժան է: Պէտք է վստահիլ երես-
փոխանութեան վրայ, Ե թողուլ
որ աղաւթ խորհի, աղաւթ վիճէ Ե
աղաւթ դործէ: Երեսփոխանական
բաղմանդամ մարմնոյն մէջ կա'ն
կա'ն աղղին օգուտն ու շահը
խորհողներ ու պաշտպանողներ:
Եթէ այս մարմինը մեծագոյն մա-
սամբ աղղային շահուց վնասա-
կար շաղի մէջ գտնուէր, արդա-
րեւ նախ քան զամենայն մեք կըլ-
լայինք զայն հարուածող, մեք
կըլլայինք նորա դէմ աղաղակող
բողոքող. կրնամք պարծիլ թէ
մեք առաւել քան զբաղումս իր-
բեւ ժողովրդական ծնած Ե իբրեւ
ժողովրդական սնած ու զարդա-
ցած ըլլալով, բնաւ չեմք կրնար
տանիլ ժողովրդական շահուց
դէմ եղող ո'ր Ե է շարժմանց, եւ
իսկոյն ձայն կը բարձրացունենք:
Ապահով պէտք է ըլլայ ամեն
Հայ. Երեսփոխանութիւնը ան-
կեղծ կաշխատի. Աղղը, ինչպէս
ըսինք, չարաչար կ'մնասի եթէ
պղտոր ջուր որոնողներու անսայ:
Չգուշանա'նք:

Եօղապէն Մայիս 1 թուով:

Տոբեւ Շէքիեան: — Կոյր Ե ալ
ախարհեա'նք:

« Մի քանի ամսէ հետէ քա-
ղաքիս մէջ հաստատեալ մեծ
Տոբեւ Օհան էֆէնտի Շիրինեան
զանազան հիւանդութեանց դար-
մանատրութեամբ Ե վիրաբուժա-
կան հմտութեամբ՝ տեղեւոյ բու-
լոր աղղաց հիացման առարկայ,
Ե համայն Հայութեան պար-
ծանք եղած է: Ի տղայ տիոց՝
իւր աղղատոհմին ժառանգական
եղող բժշկական ուսմանց նուիրած
էր իւր անձը, նախ աշակերտե-
լով առ ոտս Իլթիս Ե Վէսթ
նշանաւոր բժշկաց, Ե փառաւոր
վկայականներ ընդունելով: Արեւ-
ելեան վերջին պատերազմին ժա-
մանակ, օսմանեան հինգերորդ
բանակին մէջ ծառայած է 3 տա-

րիի չափ, Ե ամենուն սիրոյն ու
համակրանաց արժանացած: Ապա
հրաժարելով Ե կայսերական բը-
ժշկական ժողովոյ վկայականն
ալ ստանալով ուղեւորած է Ամե-
րիկա՝ արուեստը կատարելագոր-
ծելու համար: Ամերիկայի Իւնի-
վերսիթէ Նոր-Եորք անուն բը-
ժշկական դիւսաւոր համալսարա-
նին մէջ մի տարի յառաջ փայ-
լուն քննութիւն մը տալով ստա-
ցած է վկայագիրն, Ե տեղւոյն
բժշկական ժողովոյ նախագահ
հրապարակաւ գահաճեակութիւն
յայտնած է, հռչակելով թէ օ-
տար երկրէ եկող հայազգի մը
անձանձիր ջանիւք կարող եղած
է 200ի չափ ամերիկացի ընկեր-
ներէն ամենայնաւորապէս ու գերա-
զանց գտնուիլ բժշկական բոլոր
ճիւղերուն մէջ Ե առաջին մըր-
ցանակն ստանալ: Ամերիկեան
բաղմաթիւ լրագիրք յայնժամ
հրատարակած են մեծաւ գո-
վեստիւք: Նաեւ, Նոր-Եորքի
համալսարան ակադեմիոյ Տոբեւ
Ռօզա մասնաւոր նամակներով,
զորս տեսնելու պատահութիւն
ունեցայ, մեծ գովեստներ կու-
տայ Տոբեւ Շիրինեանի ակնա-
բուժութեան մէջ ունեցած մաս-
նագիտութեան Ե քիմիական նո-
րանոր հետաքրքրաշարժ գննու-
թեանցն ու փորձերուն համար,
զորս յղած է Ամերիկայի բժշկա-
կան մեծ ժողովին: Գաղաքիս մէջ
Տոբեւ Շիրին ըրած նշանաւոր դու-
ծոց մէկ քանին պատմել արժան
կհամարիմք: Երեւելի ընտանեաց
դուստր Ե տեղւոյս Աղղային վար-
ժարանին երաժշտութեան դա-
սատու Կօրդեան մեծ Գալօր է-
ֆէնտիի ամուսինը Ե այլ երեք
տաճիկ կանայք ու օրիորդք,
ինչպէս նաեւ Պէլէտիէի կողմանէ
յանձնարարեալ արար մը երկար
տարիներէ հետէ ի մեծ ցաւ Ե ի
թշուառութիւն մատնուած էին
լուսն ըսուած հիւանդութեան,
որով աչքերն բան մը չէն տես-
ներ: Ասոնց ամենուն ալ աչքերը
բացաւ մեծանուն վճկրէյֆի դը-
րութեամբ. այժմ նոր աշխարհ տե-
սածի պէս կուրախանան Ե կհըրճ-
ուին. կվայելեն բնութեան հա-

մայն բարիքն և տնտեսութիւնս և հոգիս իրենց գործերն, մինչդեռ յառաջագոյն անկարող էին քայլ մ'առնուլ առանց ուրիշի մը օգնութեան և անմիջապէս կ'հեծէին զուրկ ի ճառագայթից արեգական, և որ աւելի յաւալին է' մին բազմաթիւ զաւակաց տէր էր, և միւսն հարսնութեանն առաջին տարին կտրուած էր տեսութիւնը: Հեռաւոր ու մերձաւոր քաղաքներէ միշտ բազմաթիւ անձինք Տոքթորին կ'գլխին, և ամենքն ալ դեղ ու դարման կ'գտնէին: Շաբաթը մէկերեւոյն անգամ ճրի կ'դարմանէ չքաւորները: Կրնամք ըսել, թէ միջական փամփուշտի մէջ գոյացեալ քարերն հանելու յաջողակութիւնը դերազանցեալ է իւր վարպետն եղող Տոքթոր Վէսթէն, և արդէն հռչակեալ են զանազան քաղաքացի մէջ ըրածներն: Վերջին օրերս երկու տղայքներէ ալ քար հանած է, որոց մին է քաղաքիս երեւելիներէն Սթիւարտ—Էմիլի Սպաուլլան: Եփէնտիկ որդին, և միւսն 15 տարեկան Հայ աղքատիկ դպրոցական մը՝ յանձնարարութեամբ Գեր. Տ. Ղեւոնդ Սրբազանի: Հանած քարերն ի տես դրուած են իւր սրահին մէջ, Մանկաբարձութեան մէջ ալ յաջողակ է: Տաճիկ կնիկան մը և Թահմազեան էփէնտիկ ամուսնոյն երեխայիքն արգանդից մէջ մեռած լինելով հանած է առանց միտանալու առողջութեան կանանց: Ոստիկանաց Միւլազիմ Ալի էփէնտիկ ալ օտքը դնտակներէ չարաչար վերաւորեալ լինելով Տոքթոր Շիրինեանի գալստենէն յառաջ տեղացի և անցորդ բժիշկը 10 ամսոյ չափնայած բայց չէին կրցած գտնել դնտակները և ոսկրը փառած էր: Տոքթոր Շիրինեանն ոսկերքն մարբելով ամենայն դիւրութեամբ մէջի գնտակներն հանած, և ամիս մը դարմանելէն վերջը բոլորովին բժշկած է, որ այսօր իւր պաշտօնը կ'վարէ: Ամիս մը յառաջ իւր դեղատոմսին մէջ ակահատեսն գանուեցանք Հայու մը ծնօտէն քաղցկեղն և ուրիշի մը ուրն հանելու գործողութեանց: Այսպիսիք սովորական բաներ են իրեն համար, և յաճախ հեռաւորով խորհրդակցութեան կ'հրաւիրուի շրջակայ քաղաքացի բժիշկներէն: Ո՛չ նուազ մեծ համբաւ ստացած է նաև իւր հարազատը մեծ. Տոքթոր Յարութիւն էփէնտի Շիրինեան, և սա ալ նոր—Երբքի համալսարանէն ըստացած է իւր վկայականը, և Թերաստիա կ'գտնուի, որ իւր հայրենիքն է: Իցիւ թէ այսպիսի ճարտար բժիշկներ բազմանա-

լին ի գաւառս, որպէս զի խեղճ ժողովրդեան կեանքը խաղաղիկ չլինի խաբեայ տգէտներու: »

Միւսն Քիւրթեան

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԲ

Ծանուցեալ խնդրոյն համար, Պօլսոյ մէջ գեապանախորհրդոյ մը զրոյցները կ'հաստատուին. սակայն կարծող ալ կայ թէ՛ խընդիրն արդէն իրաւական հոգեւոր վերջնաւոր մօտ ըլլալով, դեռ պանախորհրդոյ գումարման հարկ չտրուի մնայ, և թէ արդէն Բ. Գուսն ալ պէտք չտեսնէր: Մայրաքաղաքէս յատկապէս յանձնաժողով մը զրկուած է խնդրոյն ենթակայ եղած երկերն:

— Արեւելեան—Փոլսի իւրաքանչեւ Ալէքս փաշա՝ երէկ տուտուտ մայրաքաղաքս հասնելով ուղղակի կայսերական պալատը դնաց: Կարծուի թէ, պիտի յաջողի եւ ըստից հանքային ջուրերն երթալու թոյլտուութիւն ստանալ:

— Անցեալները հիւանդի մը (Ալլահվերտեան Յովսէփ պէյ) մահուան պատճառ եղող դեղագիրն գրող Տօքթոր Հէրիմեան բանտարկուեալ և քննութեան ենթարկուեալ է: Խորհրդակցութեան մասնակցող միւս բժիշկներն ալ պիտի քննուին:

— Օսմանեան պանքային պաշտօնակալացմէն քանի մ'օր յառաջ Պէյօղլու Ա. խալիֆ—Չէշմէ փողոցէն անցած տունը՝ ատրճանակի հարուած մը տուեր է իրեն, իսկոյն ոստիկանք հասնելով նախ պահականոցը և ապա քաղաքապետութեան հիւանդանոցը փոխադրեր են, սակայն քիչ մ'ետրը մեռեր է: Այս անձնատուտութեան պատճառ կ'համարուի կարծիքի հիւանդութիւնը:

— Թէրէքմանը—Հայկաթ գրած է այսօր.— « Պատմէն տեսնուած անդեկութեանց նայելով վերջին պատերազմէն առաջ ու ետքը Թուրքիայէն Ռուսիա գաղթող Հայոց և ո՛չ մէկը չէլընայով կենալ Ռուսիոյ հողին վրայ, ամենքն ալ Թուրքիա դարձեր են, և ի վերջոյ Ռուսիոյ հպատակ եղող Հայք ալ օսմանեան հպատակ Հայոց բարեկեցութիւնն իմանալով և օսմանեան քաղաքի թուիւնն քան զուստիսնն իմանալով, համարելով, գունդագունդ Թուրքիա գաղթելու մտադիր են եղեր: Զատնիք գաղթելու գրգռող պատճառներուն մէկն ալ հրէից տեսած զրկանքն ու հարստահարութիւնը են, որով պատուարուելու արժանի միակ տեղ օսմանեան երկիրն կ'համարեն: »

— Թէրքիստալէն կ'ըսեն, թէ 22

տարեկան Հայ երիտասարդ մը ընկերի մը հետ զինաւաճառի մը խանութին մէջ բնութեան մը վրայ փորձ ըրած տունն՝ պատահմամբ գնտակն ընկերին պատահակներ է բայց խանութանը ձերբակալուեալ է: Յիշեալ քաղաքէն կ'ըսեն նաև, թէ առևտրական ժողովոյ նախագահին համար գանդատանաց հանրադիր մը ուղղեալ է Պօլսա առ նախարարութիւնն դատական գործոց:

— Օտէսայի օսմանեան հիւպատոս կարգեցաւ Տիգրիսի նախորդ հիւպատոս Ֆէյզի պէյ: Տիգրիսի հիւպատոսութեան պաշտօնը հանրական շինութեանց պաշտօնատան օտար թղթակցութեան տնօրէն Էտվար պէյի յանձնուեցաւ:

— Եգիպտական զօրաց սպաներէն Ապտուլահ Էփէնտի առջի օրը մայրաքաղաքս եկաւ ընտանեօրն:

— Ղալաթիոյ ոստիկանութեան գլխաւորներէն Սիւլէյման էփէնտի երկու օր յառաջ Գատը գիւղ Գուշ—Տիլի ըսուած տեղը կոչուեալ մը տուեր է. սակայն առաւօտուն բոլոր կոչնականք առանց կոչիլի մնացեր են, ամենքն ալ գողցուեալ են, և դեռ գտնուած չեն ո՛չ զօրանն և ո՛չ գողերը:

— Սամսիի նախորդ կառավարիչ Փօթիաթի Պէյ՝ որ Գուրուշէշմէ կրնակի, կիւրակէ օրը կընոյր հետ Մեծ կղզին գացած ըլլալով, տունը մնացած երկու ըստաւարքն ու սպասուհին ալ պէյին զօրանչին հրամանաւ Պալլըք կերթան: Խոհագործ Ղօլոցի Եանի անուն, այս առանձնութիւնը պատահաւոր խոհանոցը կիշեցունէ զաիկինը, յանկարծ կը կապէ ստըն ու ձեռքն, և տան: Չանօք անտուկներուն բանալիքն առնելէն յետոյ՝ խեղճին բերանն ալ կիցէ և մարած վիճակի մէջ անխնայ կտանի. ապա վեր կենէ Եանի, ծանրադիրն գոհարեցնենք և պատուանշաններ առնելով կ'իտալիս: Հօսիկ ուրեմն տիկինը յաջողելով քակել ձեռքն, մեծաւ գոհարութեամբ և գեաքորչ ըլլալով գէպ ի պատուհանը կ'յառաջանայ և օգնութիւն կաղաղակէ: Գրացիք ու բժիշկ հասնելով պէտք եղած խնամքը կը տարուի տիկինը, և իսկոյն կ'ծանուցուի ոստիկանութեան, որ քանի մը անձինք կ'ձերբակալէ և Եանիի ալ հետամուտ է:

Փարիզի Բրէս լրագիրն «Վիճակ Եւրոպիոյ» վերնագրով հետեւեալ քաղաքական տեսութիւնը

հրատարակած է.— Խեղ մը երկչոտ ու կատկածոտ մարդիկ կան, որ ուր որ երթան կրնն թէ «Եւրոպիոյ ներկայ վիճակը տակաւին բազում ժամանակ չանէր, և մօտերս Եւրոպիոյ մէջ անշուշտ պատերազմ մը ծագելով զայնորհ տակն ի վերայ պիտի ընէ և խաղաղութիւնը երկար ժամանակ չը պիտի կրնայ վերահաստատուիլ: Գերմանիա մէկ կողմանէ ինքզինքը կը զօրացունէ, և միւս կողմանէ Պիլմարք իշխանը ու մարալախա Մօլթըք կ'պատրաստուին դրուել Գաղղիոյ Լօրէն և Շամբանի նահանգներուն մնացորդն ալ: Այսպիսիք իրենց ցնորքն ընդունել տալու համար՝ զօրավար Սքոպէլէֆի ատենախօսութիւններն երեւան կ'ըսեն, և կիմանքն թէ Ռուսիա ընդ հուպ Գերմանիոյ դէմ ի պատերազմ էլնելու հարկին մէջ կ'գտնուի: Այս երկչոտներուն կըսեմք, թէ Պիլմարք իշխանը ո՛րչափ ալ ճարտարութեամբ կ'սպառնայ իւր հակառակորդաց, բայց Եւրոպիոյ ամենազօրաւոր տէրութիւններն եղող Գաղղիոյ և Ռուսիոյ դէմ պատերազմ բանալու չափ անխելամ չէ: Եթէ առարկուի, որ Ալբրիկեան խնդիրն անբուժեանց յուղման և զինու զօրութեան տեղի պիտի տայ, կրնամք ապահովել թէ այս պատճառաւ այդչափ ծանր հետևանաց երեւիլն բնաւ հաւանական չէ: Չարն դրաղեալ է ոչնչանալու փորձանքէն իւր անձն ու երկիրը աղատելու, և թողալ զրութեան հանդէսը կատարելու համար. երբէք չկրնար պատերազմի դիտաւորութիւն ունենալ իւր հօրեղբայրն համարուած Կիյօմ կայսեր դէմ, եւ փոխադարձաբար կայսրն ու դահաժառանգը ալ Չարին դէմ պատերազմ բանալու չափ հակառակութիւն չունին: Գաղղիա կ'իտալիայի իւր ծովային ու ցամաքային զօրութիւնն Եւրոպիոյ առաջին տէրութեանց զօրութեան ատրճանը բարձրացունել և ամենուն հետ խաղաղութեամբ վարուիլ: »

— Փարիզի Նաբոլէօն անուն լրագիրն՝ որ Պոնաբարդեանց դործիքն էր և Նաբոլէօն իշխանի դատը կ'աղաչտանէր, այսօրեալ ինքնին դադարեալ է հրատարակութենէ:

— Պէրլինէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ, թէ կոմս Լորիս Մեքլեօֆ և կոմս Իկնաթիէֆ՝ որոց համար կրսուէր թէ տարակարծիք են երկրին ներքին քաղաքականութեան համար, բոլորովին համաձայնած են:

— Պարսից կառավարութիւնը այս օրերս բազում զէնք ու հրանքով ապսպրեր է Վիեննայի:

— Ռուսիոյ կառավարութիւնը նկատելով, որ կեդրոնական Ասիոյ բնակիչը չվստահելով ռուս բժշկաց ու վիրաբուժից՝ հիւանք չեն դիմեր անոնց, — բժշկական վարժարան մը հաստատուել է մահմետական բժիշկ ու վիրաբոյժ հասցունելու համար:

— Պիզմարդ իշխանը Պէրլին դարձեր է, քաջառօղջ վիճակի մէջ:

— Իտալական ազգին ու կառավարութիւնը սուգ առին, որովհետեւ Իտալիոյ ազատարարն՝ Կարիպալտի մեռաւ ամսոյս 22 ին, որ ծնած էր 1807 ին: Իտալիոյ ազգային ժողովն անմիջապէս դադար առաւ, երկամեայ սուգ սրուց, և յանձնարարեց կառավարութեան որ յուղարկաւորութեան հանդէսն պետական ծախսը կատարուի, և 10000 ֆրանկ թողակ սահմանուի նորա պրուդն և իւրաքանչիւր որդւոյ համար: Երանի՛ այն ազգին, որ Կարիպալտիի նման անկեղծ ազգասէրներ ունի իւր մէջ. անշուշտ բարձրանալով կը արձրանայ:

— Բժշկական վիճակագրերէ խնայուած է, թէ բազում գործարաններ ունեցող քաղաքաց ու գիւղաքաղաքաց մէջ բազում մանր տղայք կ'մեռնին:

— Ռուսիոյ կայսրը, ամսոյս 16 ին, Եկեղեցական թափօրի մը ներկայ գտնուելէն յետոյ՝ Վլադիմիր մեծ դքսին հետ քաղաքին մէջէն անցնելով դարձեր է պալատը բաց կառքով, որպէս զի ցուցնէ թէ թագաւորութեան հանդէսը ոչնչականներէն վախնալով յետաձգուած չէ, ինչպէս կ'կարծէ հասարակութիւնը:

— Սերպիոյ և Աւստրիոյ մէջ յարաբերութիւնը հետզհետէ կը ցրտանան, և երկէւզ կայ թէ ծանրը հետեանք մը պիտի ունենայ: Սերպիոյ մէջ մեծ ջանք կայ ամբողջ ինններեւ զօրացնելու համար:

— Լրագրաց ոմանք կը բռնեն, թէ Պոմա-Հէրսէք գարձեալ ապրտամբութիւն մը, և այս անգամ ընդհանուր, ելնելու կառկած կայ:

— Անգղիոյ կառավարութիւնը դեռ չէ կրցած հանգարտեցնել զիրանտա Կըսուի թէ նոր զօրք պիտի զրկուի այդ կողմերն:

— Պէրլինի ամերիկեան դեսպանին դուստրն՝ որ արդէն Նոր-Եորքի բժշկական դպրոցին մէջ աշխատելով դասուց չըջանն լրացուցած է, այս անգամ Պէրլինի բժշկական համալսարանին մէջ շարունակել սկսած է բժշկութիւնը գործնականապէս:

— Զօրավար Սքօթլէֆ՝ որ հիւանդացած էր, առողջանալով՝ իւր պաշտօնատեղին վերադարձեր է ի Միլնսք:

— Ռուսիոյ ներքին գործաց նախարարութիւնը ամեն տեսակ ձեռք և կառավարաց համար նոր ասուք մը սահմանման կանոնադրոյն պատրաստութեամբ կը դադարէ:

— Ռուսիոյ պաշտօնական լրագրին կը բէ թէ, Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան պիտի անուանի Պ. Նէլիտօֆ. և Պ. Օնուալ նորա տեղ Տրէզուարի դեսպան պիտի կարգուի: Սօֆիոյի Ռուսական հիւպատոս պիտի անուանի Ֆիլիպէի այժմեան ընդհանուր Պ. Բրէպէլ:

— Ռուսիոյ կառավարութիւնը այս ամառուան համար վարչակից օտարականութեան 500 հոգի և սուբյեկտներ հրաման տուած է: Այս անվտանգութեան տեղի տուող պատճառն յայտնի չէ եղած դեռ:

— Բուլնիոյ նահանգաց կուսակալը հնդհանուր կառավարիչ զօրավար Սլադեմիսքի իշխանին խնդրագիր տուած են, որ բարեխօսէ Ռուսիոյ կառավարութեան թէ բուլնիական լեզուն պաշտօնապէս ուսուցուի դպրոցաց մէջ. մինչև ցարդ ի գործ դրուած ուսուցման եղանակն, առանց օգուտ մը ընծայելու, աշակերտաց միտքը բթացնելու կը ծառայէ եղեր: Կըսուի թէ իշխանն այդ խնդրագիրն վարչակից ուսուցչական պաշտօնէութեան մատուցած, այլ իրիտ պատասխան մ'ընդունած է խնդրոյն աննպաստ:

— Ռուսիոյ արքայութեան վերածման տարեդարձին առթիւ Հոհենցօլթերնի ցեղէն սերեալ իշխանին և Աւստրիոյ դէմ յայտարարութիւններ ուղղուած են, Այս յայտարարութիւններէն մին որ Պաւլքիչի գաղտնի տպարանի մը մէջ տպուած է, կըսէ թէ քաղաքակրթութիւնը հիւսիսային և հարաւային Գերմանացեաց կողմէն սպառնացեալ է, և թէ Լաւին ցեղը միանալու է այդ ժողովրդին դէմ, թէ բոլոր ռուսա նացիք, առանց ո և է կուսակցութեան գործիք ըլլալու, այդ տատիլի թշնամոյն դէմ պատերազմելու են: Յայտարարութիւնը ի վերջ բան, Հոհենցօլթերնի ցեղին իշխանութիւնը ռուսական ժողովրդին վրայէն հեռացնելով լոկ ռուսական ցեղէ թագաւորութիւն մը հաստատուելու յատկադրին կ'ներկայացնէ:

— Փարիզի արուարձաններէն միոյն մէջ, տասն և ութ ամառան

տղայ մը խեղդուած է իր հօր և հաւուն անդթութեամբ: Սքոթ ուղեւոր իրենց զննին վրայ խեղդման նշաններ չպատճառել, հայրը՝ տղուն շնչառութիւնն արգիլելու համար նորա կողերն սեղմած է ուժգին, և հաւուն տղուն բերանն ու քիթը խցած:

— Լիմբրի ըի մէջ կատարուած ձերբակալութեան մը պատճառաւ՝ օտարականութեան և 4000 անձանց մէջ կուլ մը տեղի ունեցած է, զոր խաղաղեցնելու համար բազում քահանայք միջամբ տեր, և շատ օտարականներ և քահանայ մ'ալ ծանրապէս վիրաւորուեր են:

Հանդէս հրաշալի ողջոյց. — Ամիս մ'առաջ Նոր-Օրլէանի մէջ տղայոց հանդէս մը բացուած է, զոր Վիեննայի Բէթ ին թղթակիցն ապէս կ'նկարագրէ. — «Հանդիսավայրն երեք կարգի բաժնուած է. առաջին բաժնին մէջ ներկայացուած են մինչև երկու տարեկան, երկրորդ բաժնին մէջ մինչև չորս տարեկան, և երրորդին մէջ ալ հրաշագործ աղայք: Ուսանող բաժնին մէջ տեսայ եօթնամեայ խաչոր տղայ մը, որոյ աղաներն ամբողջապէս բուսած էին և ինքնքրեան կընար աստ անդրալէլ. տղուն մայրը, որոյ հետ առիթ ունեցայ տեսնուելու՝ ցաւ յայտնեց ինձ որ իւր տղան կըլտացնէ կարենալու չափ զօրաւոր սանտու մը չէր կրցած գտնել. երբ կ'սօսէինք այսպէս անտարբեր, յանկարծ սովորականէն խիստ շուտ աճեցող տղան ձեռնս բռնեց և մատս խածաւ... Իսկ գալով երրորդ բաժնին մէջ ներկայացեալ հրաշագործ մանկանց, սքոթ տարօրինակ ազդեցութիւն մ'ունեցան յիս: Հին խմբուած են այնպիսի աղայք, որ հակառակ իրենց տարիքին, մտաւորական մեծ կարողութեան և տարօրինակ ճարտարամտութեան տէր են, այնպէս որ տարիքստ և փորձառու անձինքն իսկ հողիւ կըրնան նոցա հաւասարիլ: Վեց տարեկան տղայ մը մէկ ակնթարթի մէջ եօթն թուանշտու թուոյ մը բազմապատկութիւնը կ'ընէ մտքով զոր կատարեալ մարդ մը զբաւոր կերպով հազիւ կ'ընայ հինգ վայրկեանի մէջ ընել: Ութ տարեկան աղջիկ մը՝ որ իւր պէպէսին հետ կը խաղար, դարմանալի անսխալութեամբ Լօնկֆէլտի ամբողջ քերթութեամբ բերանացի կըսէր խիստ յիս տակ առողանութեամբ: Զորս տարեկան տղայ մը, աշխարհիս մէջ գտնուած ամենաճարտար շախմատիներու խաղալ չկրցած ձևերն կ'կատարէր, և գլուխն ետին

դարձնելով կատարեալ կողերը ինքզինքն: Ուրիշ տղայ մ'ալ բերնին մէջ երեք ֆուտ ունենալով՝ հիւսիսային երգաշնակութեամբ կ'ուագէ: Ութ տարեկան աղջիկ մը՝ որ յանդատրաստից բանաստեղծելու տաղանդն ունի, ուղուած նիւթին վրայ, մտածել կարելի եղած ամեն ձևերով կը խօսի: Ուրիշ տղայ մ'ալ՝ որ լաւ գիմարէր է, անհաւատալի աւագութեամբ մեր գէմքը ճշդ կ'կլկմարէ: Ուրիշ աղջիկ մ'ալ կայ, որ ի մեծ զարմացումս ամենեցուն մերամենապիտարաւ եղծուածներն կը ծէ: Երկուր կտնէ խօսիլ միւս եօթն տարեկան պարոզ աղջկանց, վեց տարեկան ելէ (խաղ մ'է) խաղացողներուն, և զեղարու ստից զանազան ճիւղերուն մէջ անհաւատար յաջողակութիւն ունեցող տղայոց վրայ:»

Մարիպիյն արքեր կաշնած:

Արեւային. — Սքոթ ընդհանրապէս արեան բորբոքման ենթակայ են. բայց արիւն առնելու սովորութիւն ընելու չեն: Վասն զի արիւնը շուտով չչինուիր, և անտարեան նոսալութեան կ'հետեւի. ուտելիքն ալ այնչափ չատ լինելու չէ, մանաւանդ թէ ջուռուցիլ բան բնաւ գործածելու չեն. բուռն ու չատ մարմնամարդ ընելու են, և խահուէ ու այլ գրգռիչ ըմպելիք գործածելու չեն. նեղ ու տաք սենեկաց մէջ բնակիլն նոցա ջղային և ուղեղի հիւանդութեանց պատճառ կ'լինի:

Չալիս. — Սքոթ ջղերու վրայ ազդեցութիւն ունեցող պատճառներէ կարի հեռի կ'ենալու, և միշտ տխուր գաղափարներ հիւսիս պահելու են իրենց մարքն. յաճախ պաղ բաղնիք տառնելու են. մարմնամարդն ալ չափաւորութեամբ. իրենց ֆիզիքական և մտաւորական կարողութիւնը միշտ արթուն պահելու են. այսպիսիք գաշտելու մէջ աշխատութեամբ շատ կ'օգտին:

Աւալիս. — Այսպիսեաց բընականութիւն կարի յոյժ օգտաւուն չոր և բարձրագիր լինելու է. մարմնը օդ չնչելու են. իրենց զօրութեան չափ վարժութիւն ընելու են, և կերածին ալ սնունդաբար և առատ լինելու է. բան չարեղէնք աւելի միս ուտելու են. խոնավութեան խորշելու են. յուղմանց անդի տալու չեն. լուծողական դեղերէ զգուշանալու են, և լաւ կըլլայ որ կաղցուրիչ դեղեր ձկան իւղ և հանքային ջուրեր գործածեն:

Մաղապիս. — Ժուժկալութիւնը՝ այսպիսեաց համար գլխաւոր կանոն է. շատ ուտելու չեն և

ողերից բնաւ գործածելու չեն . շատ վարժութիւն ընելու են . բարոյական յոյզերէ հեռի կենալու են . փորձերն ուղղակի պահելու չեն . Վիշիի հանքաջուրն այս պիտեաց լեարդի հիւանդութիւններու առաջը կ'առնու :

Խօսք : — Աւելային և մազաւային կաղմուածքի տէր եղող անձանց համար Վիշիի հանքաջուրն շարունակ գործածութիւնը անհրաժեշտ է . և արդէն ամեն խըմելիք ալ ծարաւն կ'անցունեն այլ ջուրը դիտաւորն է . գինին որ սովորութիւն եղած է ընդհանրապէս կերակրոց ատեն գործածել , պէտք է ամեն մէկ ճաշի 200 կըրամը չանցունել . դարնջուրն ալ որ գինւոյ պէս ընդհանրացած է , բայց գինիէն օգտակար է , չէթէ գինիէն աւելի քիչ ալքոօլ ունի իւր մէջ այլ հացի պէս անդաւոր տարր կ'ապրունակէ . հաստատուած է որ մէկ քիլոկրամ դարնջուրն 100 կրամ հացի զօրութիւն ունի . ամեն ճաշի , առանց քնասուելու կրնայ մարդ 1/2 քիլոկրամ դարնջուր խմել . իսկ օգին , ռօմը և այլ ոգելից ըմպելիք շատ քիչ խմելու է , և այն ալ ջրով . օգինէն յառաջ եկած ներքին հիւանդութիւնք անհամեմատ ծանր են քան գինւոյ հիւանդութիւնք . տաք խմելիք մը պահէն աւելի կը յագեցնէ ծարաւն . թէյը այս տեսակէտով առաջինն է . պաղ խըմելիքն ալ տկար ստամոքսներու համար խիստ օգտակար է . սա կնամանի ձմեռ ատեն ձեռքը ձիւնով շփելու . բայց խիստ զգոյշ կենալու է որ ստամոքսն պարապ և մարմինն քրտնած եղած ատեն ո'ւ է պաղ բան մը չխմուի :

Մարտիկութիւն . — Ամառնորդութեան դիտաւոր պատճառ է լաւ չծածկն . և այն անձինք որ կ'ամառային պակասութեան և կ'ամառային հիւանդութեան պատճառաւ կերածնին չեն կրնար լաւ ծածկել , մարտնորդութիւնն ալ տրկար է : Մեր սնունդն կ'ամ ծննդական է և կ'ամ բուսական : Բուսական սնունդը որպէս են հաց , ապուր , բանջարեղէնք և այլն , պէտք է որ շատ լաւ ծամուին . ասոր համար պէտք է տղայոց ծամուած տալ . բայց աւելի աղէկ է որ փոխանակ ուրիշ բերնով ծամուած բան մը կերցնելու տղայոց , սա հետեւեալ բաղադրութիւնը պատրաստեն նոցա անդեան համար , որ խիստ անդաւոր կըլլայ . 16 կրամ ցորենի և նոյնչափ ալ դարիի ալիւր , 37 հարիւրակրամ պիտապոմի որ սոսիս , 32 կրամ ջուր և 116 կրամ կովու կաթ : Միան ինքնին արդէն ստամոքսին մէջ մարտնորդութեան համար այնչափ ծա

մեղու պէտք չկայ : Աւելային և կ'ամբերնի ներքին հիւանդութեան պատճառաւ մարտնորդութիւնն զժուար եղող անձանց համար պէտք է խառն ուտել . այսինքն բուսեղէն և մսեղէն . շատ ծամելու է և նայելու է որ կերածն կապուած և ջրոտած ատեն կընուի . իսկ անոնք որ լինտի հիւանդութեան պատճառաւ երկար չկարենայով ծամել կերածնին , շուտով մը կ'կրնան , այդպիսիք ալ միայն միս ուտելու են . այս պատուէրն կ'ապրունակի դիտաւորաւ ճանապարհորդաց որք երկարութեան կայարաններուն մէջ բաւական ժամանակ չունենալով կերածնին ծամելու , ստամոքսի զժուարաւ մարտնորդութեան կենթարկին . մէկ խօսքով , երբ մարդ միս ուտէ՝ անմարտնորդութիւն չունենար :

Ջուր . — Խմուած ջրոյ համար պէտք է լաւ ուշադրութիւն ընել . զի ջուրը միս և հացի հաւասար սնունդ մ'է մարդու : Ջուրը պէտք է մաքուր , յստակ , թեթեւ և անհոտ լինի . քաջառողջ մարդու մը համար օգտակար եղող առաջին բանը ջուրն է . ջուրի փոփոխութեան վախճող անձինք հանքաջուր խմելու են : Մարդուս մարմինն զրեթէ ջուր է . երբ 60 քիլոկրամ ծանրութիւն ունեցող մարդ մը փութն մը մէջ չորցընեմը , 6 քիլոկրամ կ'մնայ : Մեր մարմինը ջրածուծ սպունդ մ'է : **Մարտնորդութիւն .** — Հիմն քաջառողջութեան և սկիզբն առողջարարութեան :

ՄԻԻՓԹԱՆԻԻԼ-ՄԵՃԻԼԼԷ
ՄԵՃԵԼԷ անուանեալ կայսերական հիմնական օրինակներն որոյ գիտութիւնը ամեն աստիճանի մարդոց և մանաւանդ իրաւագիտութեան պարագայներու և փաստարաններու կարի յոյժ օգտակար է , և կրօնական (չէրի) ու քաղաքական (նիւմիէ) գաղափարաց մէջ յաճախ կ'որոշուի , Ամառային նախնական դաստիարակն նախորդ . Զապիթ-քեաթ իպի Սարգիս Էֆէնտի Օրպէիան ուղեւոր զիւրադորած ելի ընել այդ ուրեքնի կարգաւ իրու բաւարան մը յօրինած է , որով ուղղուն դիւրաւ պիտի կրնայ գտնել իրեն դատին պէտք եղած յօդուածն , նայելով յօդուածին բառերէն մին : Այս կարեւոր աշխատութեան որ ընդ ամենը 45-50 տարէ պիտի բաղկանայ , 25 տարը արդէն աւարտած և թղթակազմ պատրաստուած ըլլալով բոլոր գրականագիտական քով կ'վաճառուի ի գին 25 զրշ . իսկ բաժանորդ եղողները միայն 30 զրշ պիտի վճարեն ամբողջ գործին համար :

Ի Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուղղուն կ'հրաւիրուի առ գրավաճառ կարապետ աղա Պապը-Ալի-ճատտէ , 38 թիւ . իսկ ի դաւառաբաժանորդ ըլլալ ուղղոյ՝ դարձեալ Պօլիս Օղճըլար-պաշը Գրաթիւսնէ միտիւրիւ Սարաֆիմ Էֆէնտի , թղթատարութեան ծախքը վճարելու պայմանաւ :

Նոր չափերուն վրայ , ելեմտից նախկին նախարար Թէֆիք վաշայի դրած տետրակն Պօլիս կամրջին գլուխը օսմանեան դրամունը կ'վաճառուի , ի գին 50 վրշ :

Պ . Նորայրի Գաղղ-Հայերէն Բառարանին 100րդ թերթն ալ հրատարակեցաւ :

Շիւքրի և Միքայէլ Էֆէնտիներու աշխատասիրութեամբ հրատարակուող Գաղղ-Թուրքերէն Բառարանին 12րդ թերթն ալ հրատարակեցաւ :

Պօլիս , կամրջին գլուխը , Օսմանեան դրամունը , թիւ և , թուրքերէն և հայերէն լեզուաւ ամեն դիրք և օրինակիք կ'ըլտնուին չափաւոր գիններով : Գաւառներէն ուղղունը կրնան ուղղակի գրել և գիւրութեամբ ըստանալ , ըստ ամենայնի ապահով ըլլալով : Նամակը ուղղուն են առ 8 . Գրիգորեան Էֆէնտի յիշեալ գրատունն :

ՁՈՐԵՐԼԵԶՈՒԵԱՆ ՀԱՒԱՐԱՐՈՅ
Թրանսլէն . Հայերէն , Թուրքերէն և Գաւառէն բառից
ՅՈՐԻՆԵԱԼ Ի Թ . ԹԵՐԶԵԱՆԷ
Կեդրոնատեղին է ի Պօլիս Մերձան չորշը Յովհան Աճեմանի գրատունը թիւ 33 և ամեն գրականագիտական քով , գին 5 զրուշ :

عومي مسافر خانة
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒՐԱՆՈՅ
HOTEL
INTERNATIONAL
ՀԵՆՈՆ-ԱԷՈՆԻՔ
Այս հիւրանոցն հաստատուեալ է Մահմուտ փաշայի վարի ժողով , կամրջին մօտ , Հաճիկէօլէ մզկիթին դէմը Մօլաթաշը փողոց թիւ 10 . ապա . հով մաքուր և օգտակար է . և զինքն չափաւոր . ընտանիք ալ կրնան հանդիստ ընել , ունի ճաշարան և օրհարան մը՝ ամեն աղղի լրագրերով զարդարեալ : Պօլիս մէջ այսպիսի հիւրանոցի մը նմանը չկայ . վերջապէս ըստ ամենայնի գոհ կըլլան յաճախորդքը :
Ապտ-իւլ-Ճէլի

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՆԱՅԻ ՀՈՒՂՈՆԻԻ
Լեարդի , ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահաղ . ամեն ջրային տկարութեան ուժաթափութեան և տխրութեան համար . կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անհալաւորութեանց հետքերը : Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի . արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ , և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ : Իւր դեղակոն մեծ ազդեցութեամբ սրտախանութիւն , կրօն , ուղեւոր , մաղձային հիւանդութիւններ , որովայնի մէջ լցուած կաղեր , գլխի ցաւեր կը վանէ , մարտնորդութիւնը կը չափաւորի , և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտոտութիւններէ որ շատ անգամ դանդաղ հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան , առողջ ուժեղ և բնական դիրքը կը գտնու :

ONGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՆԻԻ
Մորթային հիւանդութիւնք և վերք բուժելու մասին ունեցած պայտաւ կան յատկութեանցը չհաւասարիք ընաւ ուրիշ դեղ մը . հին կամրթու . նաւոր վերքեր , ուռեցք , քաղցկեղ (զիքիքեքէ) , սրունից և ստեանց վերքեր կ'ամբողջորդին կանցնին և կ'ամբողջանան . օգտակար է նաև հարբուխի , հազի , սրտի բարախման , մանաւանդ օգտաւ (եկ) ըսուած հիւանդութեան . Իւր կաղերուիչ , և զօրաւոր աղիքութեամբ խոյլ (սքրաւա) հիւանդութեան ապականիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան ո'ր ըլլայ կը դիմագրաւէ :
Այս դեղերուն գործածութեան և զանալը նշանակուած է իւրաքանչիւր ատի վրայ , որ կը գտնուի ամեն դեղատաճաններու քով և մասնաւորապէս Պալսէ գարու Թաշ խանի կողմերը Պ . Գաւառեանի դեղարանը :
Աւելի առնել ուղղող կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօթթօր Հրտուէ 'Ի Լօնտօն Օքսփորտ փողոց թիւ 533 :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
26 Մայիս 1882

Բօնսօլիտէ	44-3
Երկաթուղեաց	Ֆրեդ. 55-
Թրամուէյ	0. Լ. 3-55
1863 ի փոխառութիւն Ֆրեդ.	63-
1865 ի » »	78-
1869 ի » »	71-
1872 ի » »	28-30
Օսմանեան լիւրան 100	25
Մէճիտիէ	107-38
Մէթալիք	205-
Հինգնոց	208-10
Վեցնոց	126-25
Պղինձ	610-
Թղթադրամ	870-
Ռուսիոյ Բօլ	90-20
Գաղղիական լիւրա	87-20
Անգղիական »	110-5
Գրեմից	51-20

ՏՆՈՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՔԱՆԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԳԵԱՆ
Կ. Պօլիս Միքան չարշի